

SPORMETRE

The Journal of Physical Education and Sport Sciences
Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

DOI: 10.33689/spormetre.947346

Geliş Tarihi (Received): 10.06.2021

Kabul Tarihi (Accepted): 23.12.2021

Online Yayın Tarihi (Published): 30.12.2021

TÜRKİYE'DE UYGULANAN MASTER COACH HENTBOL ANTRENÖR EĞİTİM PROGRAMININ ANTRENÖR GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Semra Atav^{1*}, Nevin Gündüz²

¹Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ANKARA

²Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ANKARA

Öz: Bu araştırmanın amacı, Master Coach hentbol antrenör eğitim programının kursa katılan antrenör, eğitmen ve 4./5. kademe antrenör görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Araştırmada, nitel araştırma tekniği ve nitel araştırma desenlerinden “durum çalışması” deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018 yılında Türkiye Hentbol Federasyonu ve Avrupa Hentbol Federasyonu ile ortaklaşa Türkiye de açılan uluslararası master coach kursuna katılan (23) antrenörler, eğitmenler (3) ve kursa katılmayan 4./5. kademe (5) antrenörler olmak üzere gönüllü katılan toplam 31 antrenör ve eğitmen oluşturmaktadır. Araştırmada, master coach kursuna katılan antrenörler, kursa katılmayan 4.ve 5. kademe antrenörler ile master coach kursunda eğitmen olarak görev alan antrenörler olmak üzere üç temel görüşme grubu belirlenmiştir. Her bir görüşme grubu için ayrı yarı yapılandırılmış görüşme soruları oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen görüşlerin değerlendirilmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Analiz sonucu elde edilen verilerin güvenilirliği için Miles ve Huberman testi uygulanmış ve alfa güvenilirlik katsayısı 78 tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucunda; antrenörler Türkiye Hentbol Federasyonu tarafından uygulanan master coach eğitim programını süre, içerik ve uygulama bakımından yeterli görürken eğitmenler uygulama takımlarının sayısının yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Ayrıca antrenörler programın antrenörlük bilgi ve becerilerine olumlu yansımaları olduğunu, katılım beklentilerinin karşılandığını, üst düzey eğitmenler eşliğinde alınan eğitimden ve süreç sonucunda oluşturulan kaynak kitaptan çok hoşnut olduklarını belirtmişlerdir. Program sonu değerlendirme ile ilgili olarak 4.ve 5. kademe antrenörler hazırlanan tezlerin seviyelerini, programa katılan antrenörler ise bütün tezlerin kabul edilmesini eleştirmiştir. Son olarak antrenörler katılım koşulları ile ilgili olarak üst liglerde görev almamış milli takımlarda çalışmamış antrenörlerin katılımının sürece bağlanması gerektiği ile ilgili görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, master coach antrenör eğitim programları, antrenör eğitimi

THE EVALUATION OF THE MASTER COACH EDUCATION PROGRAM IN HANDBALL IMPLEMENTED IN TURKEY BY THE OPINION OF TRAINERS

Abstract: The aim of this research is to evaluate the Master Coach Course Program by the opinions of trainers, lecturers who participated the course and 4./5.grade Coaches who were not participated the course program. The qualitative research technique was used in this research by the way of one of the qualitative research pattern, "case study". The study group occurs from 31 volunteer coaches (23), lecturers (3) who participated The Master Coach Course in the year of 2018 with the cooperation of Turkey Handball Federation and the European Handball Federation and, (5) (4th, and 5th grade) coaches who did not took a part of the course. In the research, three main interview groups were determined, namely coaches participating in the master coach course, 4th and 5th level coaches who did not participate in the course, and coaches who worked as lecturers in the master coach course. Separately structured interview questions were created for each interview group. Content analysis method was used to evaluate the opinions obtained as a result of the research. For the reliability of the data obtained from the analysis, the Miles and Huberman test was applied and the alpha reliability coefficient was determined to be 78. As a result of this research; the program of Master Coach Course which was organized by Turkish Handball Federation was seen adequate from the side of content and period by the opinion's of coaches, but it was specified that the exercise teams number was not enough by the lecturers. In addition that the coaches have positive reflections about ; coaching knowledge and skills which were processed in the program , expectations of participation has gone down well, they were satisfied with the education which was given by senior level lecturers and at the end of the course the reference books which were created. Either 4th. And 5th. grade coaches who did not participate the course made an evaluation about the level of the thesis which were given at the end of the course, or the coaches who participate the course made an evaluation about the acceptance of all the thesis which were given, were both criticised consequences. . Finally, the coaches present their opinions about the rules of participating the course and told that "coaches who did not work at national teams or high level league teams must related to an time course to participate the Master Coach Program."

Key Words: Social integration, personality, socialization, personality traits (up to 5 words)

GİRİŞ

Spor eğitimcisi olarak sporun bir parçasını oluşturan antrenörlerin sporda başarıya etki ve katkısı tartışılmaz bir gerçektir. Antrenörler dünyadaki uygulamalarda olduğu gibi, Türkiye’de de spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları, spor bakanlığı ve federasyonlar aracılığıyla eğitimlenmektedirler. Dünyada birçok ülkede kapsamlı antrenör eğitimi programları geliştirilmiştir. Bu resmi programlar içerik bakımından birçok benzerliğe sahiptir ve genel olarak antrenörlük teorisi, spora özgü teknikler, taktikler ve denetimli antrenörlük uygulaması için kurslar etrafında yapılandırılmıştır (Côté, 2006). Antrenör eğitiminin amacı; etkili eğitim programları ile antrenörlerin geliştirilmesini destekleyerek antrenörlerin rollerinin çeşitli öğelerini etkin ve etik bir şekilde yerine getirmeleri için donatmak ve antrenöre günlük çalışmaları ile yakından bağlantılı pratik ve teorik (bilimsel) alanlarda eğitim vermektir (Petry ve ark., 2006; Duffy, 2008). Günümüzde milyonlarca antrenör çocuklar, gençler ve yetişkinler için katılım ve performans sporunda öğrenme deneyimleri sağlamak amacıyla topluluklarda, okullarda, kulüplerde ve milli takımlarda faaliyetler göstermektedir. Etkinliklerin çoğunda, koçluk isteğe bağlıdır ve eski sporcular, ebeveynler ve farklı mesleklerden insanlar tarafından yapılmaktadır. Bununla birlikte, büyümenin devam etmesi ve antrenörlerin toplumdaki rolünün tanınmasının artması karşısında, dünya genelinde antrenörlük mesleğini daha iyi tanımak için önemli yatırımlar yapılmıştır (Milistetd ve ark., 2016). Sporcu spor yoluyla spor yapma ve spor sistemini geliştirme konusunda belirleyici bir sorumluluk üstlenir. Bu kilit rol nedeniyle, antrenörlerin eğitimi hakkında bilgi almak önemlidir. Antrenör eğitimi araştırmaya ilgi duyulan bir temadır çünkü çoğu uygulama teorik desteğe sahip değildir (Rui ve ark., 2014). Antrenör eğitim programlarını sunmak için kullanılan stratejiler, antrenörlerin bilgisini, uygulamalarını ve antrenörlük sürecini doğrudan etkilemektedir. Bununla birlikte, birçok araştırma antrenörlerin tecrübe (oyuncu ve antrenör), mentorluk ve antrenörlük uygulamaları aracılığıyla antrenör olmayı öğrendiklerini vurgulamaktadır (Cushion ve ark., 2003; Irwin, 2004; Martens, 2012). Wright, Trudel ve Culver (2007) antrenörlerin uzmanlıklarını nasıl geliştirdiklerini belirlemek için 37 buz hokey antrenörüyle bireysel olarak görüşmüşlerdir. Sonuçlar, koçlarının uzmanlıklarının geliştirilmesinde önemli olduğunu belirleyen yedi ana kategoriye ayrılmıştır: (a) büyük ölçekli koçluk eğitim programları, (b) koçluk klinikleri /seminerleri, (c) resmi mentorluk, (d) kitaplar / videokasetler, (e) sporla ilgili kişisel deneyimler, (f) diğer koçlarla yüz yüze etkileşim ve (g) İnternet. Her bir öğrenme durumunun antrenör gelişimine benzersiz bir rolü olduğunu vurgulayan araştırmacılar antrenör eğitim programlarının yalnızca birine değil yedi öğrenme durumunun kombinasyonunu içermesini gerektiğini sonucuna varmışlardır.

Türkiye Hentbol Federasyonu (THF) 19.07.2012 tarihinde özerk olmasıyla birlikte antrenörlük eğitimini kendi bünyesinde düzenlemeye başlamıştır. Avrupa Hentbol Federasyonu’nun (EHF), hentbol antrenörlerinin Avrupa’da serbest dolaşımı ve eğitim standardizasyonu amaçlı başlattığı Rinck Convention Anlaşması’na THF 2009 yılında dahil olmuştur (<http://thf.org.tr>). Federasyon Rinck Convention anlaşmasına katılımı devam ettiği müddetçe 4. ve 5. düzey antrenör eğitiminin federasyon tarafından düzenlenmeyeceği bilgisini vermiştir. Türkiye Hentbol Federasyonu dört kademeli eğitim sistemine dayalı bir eğitim yapısı sürdürmektedir ve 4. Kademe Avrupa Hentbol Federasyonu onaylı Master Coach şeklinde tanımlanmaktadır. I. II. ve III. kademe antrenör eğitiminin belgelendirilmesi ve düzenlenmesinden sorumlu olan yönetim organı THF’dir. Master Coach eğitiminin belgelendirilmesi ve düzenlenmesinden sorumlu olan yönetim organı ise EHF’dir. Ulusal sistemden farklı bir sistem uygulamaya başlayan Türkiye Hentbol Federasyonu birinci modül 05-11 Haziran 2018 Ankara, ikinci modül 27 Ağustos-02 Eylül 2018 İzmir ve üçüncü modül 18-24 Aralık 2018 yılında Ankara da Avrupa Hentbol Federasyonu ile ortaklaşa Hentbol Master Coach eğitim programı düzenlemiştir (<http://thf.org.tr>). Master coach eğitim konularının içeriği antrenörlerin ihtiyaçları dikkate

alınarak eğitim kurulu tarafından Avrupa Hentbol Federasyonun da onayı alınarak düzenlenmiştir. Program üniversitelerde akademik personel olarak çalışan konusunda uzman yurt içi ve yurt dışından gelen eğitimcilerin eşliğinde gerçekleştirilmiştir. Kişinin master coach olabilmesi için bir yıl içerisinde hafta da 55'er saatlik eğitimi içeren minimum 160 saatten (%40'ı teorik, %60'ı uygulama) oluşan üç modülü tamamlaması gerekmektedir. Sporunun ilerlemesinde, uygun planlama ile elverişli ortamı sağlamada ve sporla alakalı diğer paydaşlarla olan ilişkilerde antrenörler büyük öneme sahiptir. Bu yüzden antrenör eğitimi ile etkili antrenörlerin yetiştirilmesi, alanda başarılı olmak için birincil şarttır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı master coach eğitime katılan antrenörlerin, eğitimcilerin ve kursa katılmayan 4./5. kademe antrenörlerin eğitim programı ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Alan yazında antrenör eğitim programı ile ilgili kuramsal bilgi ve araştırma olmasına rağmen, Hentbol antrenörlerinin eğitim programında yer alan hizmet içi eğitim ya da master coach eğitime yönelik görüş ve deneyimlerinden yola çıkarak derinlemesine durumu inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple araştırma, hentbol antrenörlerinin master coach eğitimi ile ilgili görüş ve deneyimlerinden yola çıkarak, master coach eğitim programının çeşitli boyutları ile ilgili görüşlerinin değerlendirildiği Nitel bir çalışmadır. Nitel Araştırma Desenlerinden Durum Çalışması (case study) deseni ile yürütülmüştür. (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Yin, 2018).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2018 yılında Türkiye Hentbol Federasyonu (THF) ve Avrupa Hentbol Federasyonu (EHF) ile ortaklaşa Türkiye de açılan uluslararası master coach kursuna katılan antrenörler (3.4.ve5 kademe), eğitimciler ve kursa katılmayan 4. ve 5. kademe antrenör belgesine sahip olan antrenörler oluşturmaktadır. Görüşme yapılacak katılımcıların belirlenmesinde, konu içeriği hakkında ayrıntılı bilgisi olduğu düşünülen durumların çalışılmasına olanak vermesi açısından ve birçok durumda olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Miles ve Huberman, 1994). Buna göre örneklem 2018 yılında Türkiye Hentbol Federasyonu (THF) ve Avrupa Hentbol Federasyonu (EHF) ile ortaklaşa Türkiye de açılan uluslararası master coach kursuna katılan 23 antrenör (20 erkek- 3 kadın), 3 öğretim elemanı (erkek) ve 4.ve 5. kademe antrenör belgesine sahip olan 5 antrenör (erkek) toplam 31 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada katılımcıların gerçek isimleri kullanılmamış; her bir katılımcıya kod isim ve numara verilmiştir. Katılımcılar katılımcı master coach (KM), katılımcı eğitimci (KE) ve katılımcı antrenör (KA) olarak kodlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile gerçekleştirilmiş yüz yüze görüşme tekniği uygulanmıştır. Bengtsson (2016)'ya göre araştırmaya katılanların araştırma konusu hakkındaki duygu, düşünce ve bilgilerini açıklayacağı, bu konu ile ilgili deneyimlerini anlattığı veri toplama tekniği görüşmedir. Görüşmenin amacı, katılımcıların özgün fikirlerine ulaşmaktır. Görüşme, katılımcıların araştırma konusu hakkındaki duygu, düşünce, deneyim gibi gözlenemeyen bilgilere ulaşılmasına olanak sağlar (Akt. Baltacı, 2019). Araştırmada kullanılan görüşme soruları, bu konuda yapılan çalışmalar derlenerek ve uzman görüşü alınarak oluşturulmuştur. Uzman kişiler nitel çalışma konusunda deneyimli bu konuda eğitim almış ve pek çok makalesi bulunan kişilerdir. Araştırmanın amacı doğrultusunda uluslararası master

coach kursuna katılan antrenörler (3.4 ve 5 kademe), eğitimciler ve kursa katılmayan 4. ve 5. kademe antrenörler olmak üzere üç temel görüşme grubu belirlenmiştir. Her bir görüşme grubu için ayrı ayrı yapılandırılmış görüşme soruları oluşturulmuş ve uzman görüşü alınarak tekrar düzenlenmiştir. Araştırmada görüşme formunda master coach antrenör eğitimine katılan antrenörler için 7, eğitimciler için 10 soru ve 4./5. kademe antrenörler için 4 soru yer almıştır. Görüşme soruları tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Görüşme soruları

Master Coach	Eğitmenler	4.5. Kademe Antrenörler
1.Katıldığınız master coach eğitim programının amacı neydi?	1.Sizce antrenörlük eğitim programının amacı ne olmalıdır?	1. Master coach eğitim programı ile ilgili görüşleriniz
2.Katıldığınız master coach eğitim programının da, Daha önce almış olduğunuz kurslardan farklı gördüğünüz unsurlar nelerdir? -Uygulama ve etkinlikler açısından -Değerlendirme açısından -Fiziksel öğrenme çevresi açısından	2.Master Coach Eğitim programı amacı neydi?	2.sizce antrenör eğitim programlarının amacı ne olmalıdır? -Antrenör açısından -Sporcu açısından -Eğitimi veren kurum açısından
3. Katıldığınız master coach eğitim programının da, kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri nasıl değerlendiriyorsunuz? -Katılımcı ilgisini çekebilme -Sunulan bilgi ve becerilerin organizasyonu -Katılımcıların etkin olmasını sağlama vb. açıdan	3.Master Coach eğitimin programının antrenörlere sağladığı mesleki bilgi ve beceriler bakımından nasıl değerlendiriyorsunuz?	3.Master coach antrenör eğitim programı ile ilgili beklentileriniz nelerdir?
4.Katıldığınız master coach eğitim programının da, kullanılan öğretim materyallerini nasıl değerlendiriyorsunuz? -Görsel materyaller -Etkinlik formları	4.Master koç antrenör eğitim programı size göre yeterlimiydi?	4.Türkiye de ya da yurt dışında katılmanın avantaj ya da dezavantajı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
5.Katıldığınız master coach eğitim programının da, değişiklik yapmak isteseyiz neleri devam ettirir, neleri değiştirirsiniz? -Hoşlandıklarımız neden? -Hoşlanmadıklarımız neden?	5.Master coach antrenör eğitiminin Türkiye de ya da yurt dışında olması arasında size göre fark var mıdır? Varsa nedir?	
6.Katıldığınız master coach eğitim programı ile ilgili beklentileriniz nelerdi? Bu beklentilerinizin karşılanabildiğini düşünüyor musunuz?	6.Master koç antrenör eğitiminin ders içeriği, uygulaması ve süresi ile ilgili görüşleriniz nelerdir? -Hoşlandıklarımız Neden? -Hoşlanmadıklarımız Neden?	
7.Katıldığınız master coach antrenörlük eğitimi antrenörlük sürecinizi zaman içerisinde nasıl etkiledi ve değiştirdi?	7.Katılan kursiyerlerin antrenör kademeleri birbirinden farklıydı. Kurs sürecinde bu farklılık sorun yarattı mı?	
	8.Kurs sonun da antrenörlerin aynı seviyeye ulaştığını düşünüyor musunuz?	
	9.Master coach antrenör eğitim kursunda yaşadığınız sıkıntı sorun ve sınırlılıklar nelerdir? Paylaşmak ister misiniz?	
	10.Bundan sonra yapılacak master coach antrenör eğitim kursu için önerileriniz var mı? Nelerdir?	

Verilerin Toplanması

Etik kurul onayı alındıktan sonra Aralık 2019’da görüşmelere başlanmış ve Mart 2020 tarihinde görüşmeler bitirilmiştir. Görüşmeye gönüllü katılmak isteyen katılımcılardan randevu alınmış ve önce araştırmanın amacını sözlü olarak açıklanmış, ardından “Bilgilendirme ve Onam Formu” okuyup imzalamaları istenmiştir. Ayrıca, bütün görüşmelerde katılımcıların izinleri alınarak ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Görüşmeler, antrenörlerin on altısı ile Türkiye Hentbol Federasyonunda, altı tanesi ile Prof. Dr. Yaşar Sevim hentbol spor salonunda ve dokuz antrenör

ile kendi görev yaptıkları okullarda sessiz bir odada yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Toplamda 31 kişi ile bireysel görüşme yapılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 20 dk. sürmüştür. Bu araştırmada araştırmacı; antrenörlük alanında lisans eğitimini tamamlamış, 4. kademe antrenör belgesine sahip, bunun yanı sıra beş yıl U15 milli takım yardımcı antrenörlüğü yapmış, yaklaşık 15 yıldır özel bir kurumun okul ve kulüp takımlarında antrenörlük yapan deneyimli bir antrenördür. Nitel çalışmalar konusunda çeşitli araştırmalar içerisinde olup, yüz yüze görüşmelerde bizzat görev almıştır. Tezden sorumlu öğretim elemanı ise Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde 30 yılı aşkındır akademisyen olarak çalışıyor, fakültede hentbol, fiziksel aktivite, pedagojik formasyon ve ölçme ve değerlendirme ile ilgili pek çok dersi yürütmektedir. Bu çalışma özelinde öğretim elemanı “uzman” olarak konumlandırılmıştır. Öğretim elemanı ayrıca birçok nitel araştırmada bizzat araştırmacı ve danışman olarak yer almıştır. Bu sebeple öğretim elemanı toplanan verilerin analizi ile ilgili kontrolleri sağlayıp araştırmacının geri dönüt alabileceği bir uzman rolünü üstlenmiştir. Verilerin analizinde görüşü alınan bir diğer uzman ise Munzur Üniversitesi’nde öğretim elemanı olarak görev yapmaktadır. Ayrıca birçok nitel araştırmada yürütücü olarak yer almıştır. Bu sebeple öğretim elemanı veri analizinin geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması amacıyla araştırmada uzman olarak yer almıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırmada, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin çözümlemesinde içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz kullanılmıştır. Tüme varımcı analiz, kodlama yoluyla verilerin altında yatan kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla yapılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada içerik analizi kapsamında Yıldırım ve Şimşek (2016)’ın önerdiği verilerin kodlanması, temaların oluşturulması, kodların ve temaların düzenlenmesi ile bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamaları izlenmiştir. Yapılan içerik analiz sonucunda antrenörlerin eğitim programı ile ilgili görüşleri master coach’lar için beş, eğitimciler için beş ve eğitime katılmayan 4. ve 5. kademe antrenörler için üç tema altında sunulmaktadır.

Nitel araştırmalarda güvenilirliği sağlamak adına birçok yöntem geliştirilmiştir. En yaygın olarak kullanılan; uzun süreli etkileşim, derinlik odaklı veri toplama, çeşitleme, katılımcı teyidi ve uzman incelemesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada güvenilirlik ölçütlerine çeşitleme, katılımcı teyidi ve uzman incelemesi gibi teknikler uygulanarak ulaşılmıştır. Araştırma grubunu oluşturan master coach, 4. ve 5. kademe antrenör ve eğitimci olarak görev alan antrenörler gibi farklı aktörlerden veriler toplanarak örneklem çeşitlemesi sağlanmıştır. Uzman incelemesini sağlayabilmek adına araştırma verilerinin çözümlemesinde araştırmacının dışında danışman olan uzman kişi ile eğitim bilimlerinde uzman olan başka bir kişi tarafından tekrar edilmesi sağlanmış ve görüşleri alınmıştır. Katılımcı teyidinin sağlanması için görüşmelerin deşifre işlemleri tamamlandıktan sonra bu dosyalar görüşme yapılan kişilerle paylaşılmıştır. Analiz aşamasında, bulguların tutarlılığı veya verilerin “güvenilirliği”, birden çok araştırmacının bağımsız olarak bir veri setini kodlaması ve sonra ortaya çıkan kodlar ve kategoriler üzerinde fikir birliğine varmak için bir araya getirilmesiyle desteklenebilir (Baxter ve Jack, 2008). Hem araştırmacı hem de danışman olan uzman kişi ile eğitim bilimlerinde uzman olan başka bir kişi, görüşme veri setinin kodlanmasında ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılmıştır. Nitel verilerin güvenilirlik analizi Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen formül ile hesaplandı ve güvenilirlik %78 olarak belirlenmiştir.

$$P (\text{güvenirlik yüzdesi}) = \frac{Na (\text{görüş birliği})}{Na (\text{görüş birliği}) + Nd (\text{görüş ayrılığı})} \times 100$$

BULGULAR

Bu araştırmada, uluslararası master coach eğitim programına katılan antrenörler, eğitim programında eğitmen olarak görev alan antrenörler ve eğitim programına katılmayan uzman (4.5.kademe) antrenörlerin master coach eğitim programı ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Yapılan içerik analiz sonucunda antrenörlerin eğitim programı ile ilgili görüşleri master coach'lar için beş, eğitmenler için beş ve eğitime katılmayan uzman antrenörler için üç tema altında sunulmaktadır.

Master Koç Antrenör Eğitim Programına Katılan Antrenör Temaları Tema 1 Eğitim Programının Amacı

Tablo 5. Eğitim programının amacı

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Eğitim Programının Amacı	Master Coach Yetiştirmek	Avrupa düzeyinde çalışabilecek üst düzey antrenör yetiştirmek	8
		Türk ve dünya hentboluna kaynak sağlamak	3
		Türkiye'deki master coach sayısını çoğaltmak	2
		Türk antrenörlerinin de yapabileceği inancı arttırmak	1
		Türkiye'deki hentbolu üst düzeye çıkarmak	3
	Rinck Convention Anlaşması	Denklik sağlamak avrupa ile ortak eğitim	8
		Avrupa'da çalışma özgürlüğü	8
		Uluslararası maçlarda söz sahibi olmak	9
		Avrupa ile entegre olmak	6

“...Türkiye'de bulunan antrenörler arasında biraz daha Avrupa'ya yakın Avrupa'da da antrenörlük yapabilecek kalifiye bir antrenör yetiştirmek.”(KM19). “... uluslararası çalışma lisansı antrenörlük kademelerinde bir standardizasyonu sağlamak buydu birde master coach belgesi olmayan antrenörlerin maç esnasında yani müsabaka esnasında söz hakkı olmayacağını biliyorum.”(KM6).“ elit üst düzeydeki antrenörlerimizin hem Avrupa arenasına hem Ring Convention boyutuna geçilmesinden dolayı Avrupa arenasında alınması gereken Avrupa'da da bu süreçte görev alabilmek veya iş yapabilmek adına eğitim kalitesini yükseltmek adına yapılan bir eğitim... (KM18).

Tema 2 Önceki Eğitim Kurslarından Farklılıklar

Tablo 6. Önceki eğitim kurslarından farklılıklar

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Önceki Eğitim Kurslarından Farklılıklar	Süre	160 saat	3
		3 modül	9
		6 ayda tamamlandı	3
	İçerik	Daha kapsamlı detaylı ve planlı	11
		Farklı antrenman yöntem ve metotları	11
		Etkili iletişim, pozitif enerji	2
	Uygulama	Dersler zamanında başladı ve sonuna kadar kullanıldı-Ders başladıktan sonra sınıfa girişler yasaklandı	2
		Daha disiplinli, daha ciddi	6
		2 farklı il	7
	Değerlendirme	Bilimsel çalışma tez sunum	17
		Kurs sonunda ortaya bir ürün çıktı(kitap)	5
	Üst Düzey Eğitmenler	Gelen eğitimi hocalar dünya standartlarında	17
	Uygulama Takımı	Burada daha üst düzey demo grupları vardı milli takım oluşan demo takımı	6
	Öğretim Yöntemleri	İnteraktif katılım (soru cevap)	7
		Teorik ve uygulama	7

Tablo 6. Önceki eğitim kurslarından farklılıklar (Devamı)

Öğretim Materyalleri	İşlevsel kullanım	5
	Görsel materyaller –teknoloji kullanımı	6
	Farklı materyal	8
	Harici disk	2
	6 cilt kitap	7

“...zaten sistematığı belliydi kaç saat olacağı hangi derslerin verilmesi gerektiği ne kadar verilmesi gerekir tamamen Avrupa’daki standardizyonu uygun bir program yapıldı...(KM17). ‘Kesinlikle daha farklıydı çünkü daha kapsamlı daha detaylı ve daha ciddi bir yapıydı...’ (KM4). ‘...tez konuları belirlendi hentbolun a’sından z’sine kadar bir şablon çıkartıldı oradaki insanlar herkes kendine uygun olanı ya da çalışabilecek ortamda bir tez konusu seçtiler...(KM2). ‘... master coach da da Avrupa da da böyle geçerli bir tez sunuluyor ve bu tez herkes bir konu seçiyor bu konu üzerinden de normal bitirme tezi uyguluyor bu tez de başarılı olanlarda bu belgeyi almaya hak kazanıyor tez de bildiğimiz üniversite de mezun olurken yaptığımız tez gibi belirli kurallar çerçevesin de ve aynı zaman da tezi yaparken sunumu da içine alıyor tabi ki de oradaki kurula sunuyoruz ve başarılı olduğumuz takdir de de bu belgeyi almaya hak kazanıyoruz...(KM13). ‘...gelen eğitimci hocalarında dünya standartlarında hani üst düzey olması bu konuda daha araştırmacı bu konuyu bilen insanların bize bu kursu vermiş olması güzeldi...(KM2). ‘...gelen antrenörlerin kalitesi çok üst düzeyde en başta onu söyleyebilirim işte Danimarka dan Almanya dan yani çok ciddi ülkelerden gelen antrenörlerin güncel bilgileri bize sundular....(KM13). ‘...pilot takımlar açısından değerlendirebilirim bunu milli takım oyuncularını seçildiği için buralarda daha çok o anlamda çok büyük sıkıntılar yaşamadık...(KM6). ‘...teori arkasından uygulama teori arkasından uygulama interaktif bir yöntem uygulandı soru cevap üzerine gidildi anlaşılmayan şeyler işte tahtada çizilip anlatıldı sorular soruldu insanlar meraklıydı hocalar buna hep olumlu karşılık geri dönüt verdiler her soruya limit verdiler interaktif güzel bir yöntem oldu...(KM17). ‘...video olarak kaydedilmesi yapılan işlerin özellikle uygulamaların kaydedilmesi ve işte konuşmacıların yapmış oldukları sunumların bize ulaştırılması gayet iyiydi yani orada sadece dinlemeye odaklandık ufak ufak notlar tabiki aldık sonuç itibariyle kullandıkları materyalleri bize ulaştırmaları bizde de olması sonradan bakabilmemiz için tekrar etmemiz açısından önemli gayet iyiydi...(KM9).

Tema 3 Antrenör Beklentileri

Tablo 7. Antrenör beklentileri

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Antrenör Beklentileri	Sertifika	Uluslararası antrenör belgesi	10
		Yeni bilgiler öğrenmek	5
	Antrenör Yeterliliği	Kendimi geliştirmek	7
		Ortaya ciddi bir ürün koymak	3
		Vizyon sağlamak, bakış açısı geliştirmek	3
	Eğitmen Kalitesi	Avrupa’da antrenörlük	3
		Gelen hocaların kalitesi eğitmenlerin kendi alanlarında uzman olması	2

“...birincisi bu belgeyi almaktı dürüst olmak gerekiyorsa sonuçta amaç buydu bu belgeyi almak bu belgeyle biz ne yapıyorduk? master coach programıyla 42 ülkede yanlış bilmiyorsam antrenörlük yapma özgürlüğüne kavuşuyorduk bu belgeyi alabilmek için biz ya yurt dışında

böyle bir şey yapacaktık ya da ülkemizde açılan bir kursa dahil olacaktık tabi burada dahil olduk ve buda beni memnun etti... sertifika almanın da üstüne ne koyabilirsin antrenörlük noktasında bakış açın ne kadar değiştirebilirim yani çünkü bazen insanlar ya tek çizgi tek bir yer odaklanabiliyor ama o açığı genişletme noktasında faydalı olduğunu düşünüyorum... (KM2). ‘...beklentilerimiz vizyonumuzu bakış açımızı bilgi daracımızı hepsini genişletmek... diğer arkadaşlarımızın fikrini öğrenmek hocaların günümüz hentboluyla ilgili düşüncelerini görmek çalışma metotlarını görmek yani bizimde devamlı yaptığımız iş olduğu için bu işin sonu yok bu da bizim gelişimimize kendimizi geliştirmemize kesinlikle katkı sağladığını düşünüyorum.’ (KM1). ‘...EHF master coach duyduğumda gerçekten çok heyecanlandım birde ülkemizden açılmasından dolayı çok heyecanlandım çünkü gerçekten bir antrenör olarak idealleri olan bir insanım yaklaşık dokuz yıldır Türkiye süper liglerinde görev yapıyorum ve hedefim Avrupa’da antrenörlük yapmak Avrupa da iyi bir takım da antrenörlük yapmak bir Türk antrenör olarak hatta ilk Türkiye’den yurt dışına çıkıp ta kaliteli bir ekiple antrenörlük yapmayı planlıyorum... (KM18). ‘...gelen hocaların kendi alanlarında uzman olması beklentimiz di bunlar tamamıyla karşılandı bana yeni bir şey katmaydı beklentim... (KM17).

Tema 4 Programın Antrenörlere Etkileri

Tablo 8. Programın antrenörlere etkileri

Tema	Alt Temalar	Kod	f	
Programın Antrenörlere Etkileri	Uygulamaya Yansımaları	Çalışma kaynaklarında farklılıklar	1	
		Antrenman uygulamaları yaptığımız şeyleri sistematik olarak yapmayı öğrendi	2	
		Farklı çalışmalarını program içerisine yerleştirebilme	2	
		Antrenman veriminde artış	3	
		Antrenman yöntem ve tekniklerim değişiklik	6	
		Teknik taktik becerilerin öğretiminde kullanılan küçük antrenmanlara yansıdı antrenman uygulamalarım çeşitlik kazandı	7	
		Yeni yaklaşımlar antrenman uygulamalarım yansıdı eksiklerde ve yanlışlarda farkındalık	4	
		Daracığımız genişledi edindiğim bilgi ve beceriler lig başarımda önemli katkısı oldu	2	
		Antrenörlük Felsefesi	Antrenörlük felsefemi geliştirdi bakış açısında farklılık	5
			Yabancı dil geliştirmek	3
			Yurt dışında antrenörlük yapma hevesi ve inancında artış	3
		Motivasyon	Oluşan üründe isminin olması gurur verici	2
			Daha özgüvenli	2

‘...hentbol branşında bazı şeyleri yapabilirsin yani bazı dirilleri yapabilirsin bazı egzersizleri yapabilirsin ama orda bazı küçük nüansları vardır zaten o küçük nüanslar temeli oluşturur benim aldığım bazı şeylerde onlardı yani küçük nüansların aldım onu da kendi takımıma gidince uyguladım... (KM14). ‘...zaman içinde kendini güncelleme gerekiyor o güncelleme bu kurstan sonra çok farklı oldu belli yaklaşımları sen de daha farklı yapmaya başlıyorsun hocaların çok üst düzey hocalar olması onların anlatışları senin antrenörlük anlayışını da tekrar sorgulamayı gündeme getiriyor tekrar sorguluyorsun ben neleri hatalı yaptım ya da neleri yapamadım nelerde eksik kaldığını sorguluyorsun o sorgulamada hakikatten bizi geliştirdi yani mesela beni bu yıl çok geliştirdi... (KM19). ‘...belge 2 yıllık 2 yılda bir yenilenmesi gerekiyor tabiki bundan sonraki süreçler bu tip eğitimlerden değil de kurslara katılarak bizde bu yurt dışındaki seminerleri takip ederek master coach antrenörlük yaptığımız süre içerisinde bu belgeye sürekli hazırda bulunması açısından katılmayı düşünüyorum kendi adıma yeni kaynaklar yeni insanlarla tanışmak belki de yarın farklı ülkelerde görev yapmak neden olmasın kısmet... (KM4). ‘...şunu da görmüş oldum üst düzey antrenörler buraya gelip kurs anlattılar dersler verdiler yani bizim de eksikliğimizin olmadığını elbette öğreneceğimiz çok şey var ama bizimde rahatlıkla ülkemiz dışında da antrenörlük yapabileceğime olan inancım kati arttı.’ (KM3).

Tema 5 Değiştirilmesi Önerilen Konular

Tablo 9. Değiştirilmesi önerilen konular

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Değiştirilmesi Önerilen Konular	Uygulama Derslerine Aktif Katılım	Uygulama içerisinde antrenörlerle çalışmak asistanlık yapmak	4
	Değerlendirme	Objektif bir değerlendirme	4
	Katılım Koşulları	Süperlig antrenörlüğü yapmamış milli takımlar düzeyinde belli bir seviyede antrenörlük yapmamış sürece bağlama	3

“...yani ben şunu söyleyebilirim biraz daha işin içine sokmak noktasında master coach antrenörleri de salonun içine çekmek isterdim salonun içinde olmalarını isterdim bire bir yani atıyorum o gelen lektörle beraber atıyorum gruplar halinde salonun içerisinde o olayın içerisine birebir dahil olmaları daha güzel olurdu diye düşünüyorum...”(KM2). “...değerlendirme sürecini değiştirirdim büyük ihtimalle yani burada diyebileceğim tek şey bu benim için yani değerlendirme sürecini daha objektif hale getirdim yani her ne kadar bir jüri işte yazım kuralları açısından tipik nasıl bir tez yazılıyorsa o açıdan inceliyor ama yani onu mükemmel olana kadar bir çalışma nasıl yapılacak herkes öğrenene kadar hani herkesi atalım satalım anlamında bir değerlendirme süreci değiştirilebilir...(KM16). “...sadece katılımcıların kriterlerini değiştirdim yani belli kriterlere sahip olmayanların bu kurslara katılmasını biraz sürece bağladım yani her üçüncü kademeye ulaşmış olan master coach belgesi için bu kursa katılması ile ilgili ufak tefek kriterler koyardım diye düşünüyorum.” (KM20).

Master Coach Eğitim Programına Katılmayan (4.5.kademe) Antrenör Temaları

Tema 1 Eğitim Programı İle İlgili Görüşler

Tablo 10. Eğitim programı ile ilgili görüşler

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Eğitim Programı İle İlgili Görüşler	Master Coach Açıklaması	Bütün dünyada genel geçerliliği olan üst düzey kaliteli bir program	5
		Ciddi bir organizasyon üst seviyede antrenörlerin katılım göstereceği ve belli aralıklarla yenileme zorunluğu ve 2020 den sonra Avrupa ve milli takım da görev alacak baş antrenörlerin master coach olma zorunluğu	1

“...uluslar arası alanda hem ülkemizi temsil etme anlamında biliyorsun bu belgeye sahip olamayan takım antrenörleri hatta milli takım antrenörlerimiz saha da söz sahibi olamayacak belgeye sahip olmak ülke temsili için önemli hem de daha iyi bir antrenör eğitimi almak adına olumlu olduğunu düşünüyorum eğitimde standart bir yapı oluşturuldu şu anlamda olumlu olabilir değişik antrenman periyotlarını öğrenme anlamında uluslar arası düzeyde diğer yurt dışındaki antrenörlere ulaşmak etkileşimde olmak adına güzel bir çalışma...”(KA31).

Tema 2 Eğitime Türkiye’de ya da Yurt Dışında Katılma

Tablo 11. Türkiye’de ya da yurt dışında katılma

Tema	Alt Temalar	Kod	f
Türkiye’de ya da Yurt Dışında Katılma	Avantaj	Eğitim dili	4
		Ekonomik	3
		Katılım sayısı	1
	Dezavantaj	Antrenör çeşitliliği	2
		Antrenör seviyeleri	1

“...Türkiye’de katıldığımız avantajları şu şekilde söyleyebilirim ülkemizde olduğu için ulaşım ve dil konusunda gerçekten ciddi şekilde avantajı var çünkü çoğu antrenör arkadaşımızın

ingilizce yada farklı dil anlamın da eksiklikleri var... dil, ulaşım, konaklama ve maddiyat bölümünden daha uygun oldu diye düşünüyorum.” (KA29).“Avrupa gelen eğitimler yada ülkemizde bu master coach programın da ders veren arkadaşların oldukça kariyerli ve eğitim seviyelerinin iyi olduğunu biliyorum ancak seviye bakımından oradaki çeşitlilik bakımından kalite bakımından antrenör seviyesi daha yüksek dolayısıyla oradaki insanlarla etkileşim içerisinde de olmak oradaki çalışmalarını yerinde de takip etmek bence daha avantajlı diye düşünüyorum.”(KA27).

Tema 3 Program İle İlgili Eleştiri

Tablo 12. Program ile ilgili eleştiri

Tema	Kod	f
Program İle İlgili Eleştiriler	Tez konuları	1
	Federasyon desteği	1

“...bir şeyi eleştirebilirim onu da duyduğum kadarıyla söyleyim mesela çalışmalardan sonra bir tez hazırlama durumu söz konusu oluyor bildiğim kadarıyla en son süreçte tez danışmanları kontrol ediyor antrenör arkadaşların tezlerini yani o konuda birazcık daha yani güncel demeyim de yani daha böyle alt seviyede daha basite indirgenmiş şekilde yapılan çalışmalar kendim de gördüm yani onlar profesyonel anlamda üst düzeyde antrenörlerin yapacağı vereceği tezler değil yani daha hentbolu ilgilenecek daha hentbolu bilenlerin yada yapabileceği antrenörlük yapabilen kişilerin yapabileceği şeyler ama daha kaliteli yada farklı şeyler yapılması yada orda tasarlanması gerektiğini düşünüyorum zaten Avrupa hentbol federasyonu da bunu yaparken çok büyük yani kendi şahsi fikrim bu çok büyük bir kitleye çok ütöpik tez hazırlama yada ütöpik düşüncelerin hayata geçirilmesi yada varsayım olarak yapılması gereken şeylerde oluyor onları da değerlendirme onlardan bir şey çıkartabilir miyiz hani fikir fikirden üstündür akıl akıldan üstündür mantığıyla yani orda farklı şeylerde yapıyor ben bir kaçına şahit oldum ütöpik şeylerde söyleniyor yapılmayacak şeylerin de orda tez olarak sunuluyor yada böylede yapılabilir buda bir alternatif gibi düşünceler de meydana çıkabiliyor tabi bunların bakış açısı insan dan insana değişiyor dediğim gibi burada birazcık daha basite indirgenmiş durumda...”(KA27).“...gerçekten çok güzel işler yaptığını düşünüyorum ama gene kişisel gayret ve çabayla olduğunu düşünüyorum yani murat hocam değil yarın oraya Ahmet hocam Mehmet hocam Hüseyin hocam geldiğinde de federasyon da kurumsallaşmış bir yapı içerisinde sürecin devam etmesi gerektiği düşüncesindeyim yani kişilere bağlı değil kuruma bağlı bir sistem olması gerektiğini düşünüyorum geçmişe göre şu anki dönemdeki antrenörlük kursları gerçekten tam belli bir kalite var ama yurt dışındaki eğitim programlarını gördüğüm zaman daha kaliteli olması gerektiği düşüncesindeyim açıkçası.” (KA29).

Master Coach Eğitim Programında Eğitimci Olarak Görev Alan Eğitimci Temaları

Tema 1 Eğitim Programının Amacı

Tablo 13. Eğitim programının amacı

Tema	Kod	f
Eğitim Programının Amacı	Uluslararası yani Avrupa da hentbolun merkezin de verilen bu eğitimden Türk antrenörlerini mahrum bırakmamak	2

“.... Avrupa da bu sisteme dâhil olan ülkelerden bir eksikimizin olmadığını göstermekti bu aşamada ülkemizdeki antrenörlerin en büyük problemlerinden bir tanesi yabancı dil konusuydu ama bu sadece bize özgü bir şey değil yani bu Hırvatistan’da da yaşanan bir olay Slovenya’ da da yaşanan bir olay bunlar bu ülkeler bu problemi kendi ülkelerinde ulusal master coach kursu hazırlayarak çözdüler biz de yapabildik Avrupa’da da bunu 7. Sırada gerçekleştiren

ülke olduk en önemli sebebi bu uluslararası yani Avrupa da hentbolun merkezin de verilen bu eğitimden Türk antrenörlerini mahrum bırakmamaktır. '' (KE25). ''... bir ekonomik koşullardan dolayı ülkemizdeki antrenör adaylarının bu eğitimi yurt dışında alabilme şansı oldukça azdı... İkinci amacı da tabiki uluslararası alanda dinlediğini anlayabilme düşündüğünü söyleyebilme ve bunları da tez konusu anlamında da yazabilme yeterliliği maalesef yüzde 5 in de altındaydı bu anlamda Türkiye'de yapılması büyük bir kolaylık sağladı... bizim aslında amacımız şuydu Avrupa'da beş altı ülkede yapılmış olan master coach programının Avrupa birliğine üye olmak üzere hala aday ülke olan Türkiye'de de yapılabilirliğini ve bu sayede hem federasyonun hem genel müdürlüğün hem de branş antrenörlerinin önünü açmaktır. ''(KE24).

Tema 2 Önceki Eğitim Kurslarından Farklılıklar

Tablo 14. Önceki eğitim kurslarından farklılıklar

Tema	Alt Tema	Kod	f
Önceki Eğitim Kurslarından Farklılıklar	Süre	Süre Avrupa hentbol federasyonu belirliyor	2
	Antrenör Kademeleri	Kademe farklılıkları sorun yaratmadı Üst kademeler denklikle alındı	3

''...süreyle ilgili şöyle bir şey var süre zaten biz belirlemiyoruz Avrupa hentbol federasyonunun Ring Convention belgesinde 3 tane 8 günlük pardon yaklaşık 24 gün ve şuan saatini hatırlamıyorum 160 saatlik ya da 180 saatlik eğitim zorunluluğu var bu yüzden süre olarak bir genişletme ya da daraltma şansımız yok...''(KE24). ''...Avrupa hentbol federasyonunun getirdiği bir kural bu 3. kademe olması yeterli çünkü artık Avrupa birliğine üye ülkelerde 4.5. kademe diye bir şey yok Avrupa'da Avrupa birliğine üye ülkeler de artık 4 kademeli sisteme geçildi maalesef biz hala 5 kademeli sistem de ısrar ediyoruz. ilk üç kademeyi ulusal federasyon veriyor ondan sonraki işte hentbolda master coach gibi futbolda prolisans gibi belgeleri uluslararası federasyon veriyor bu sebeple hani 3- 4- 5'i ayırmak doğru değil zaten Türkiye de 5. Kademe kurs düzenlenmiyor şuanda şuana kadar denklikle aldı alanlar 4. Kademe bir kere düzenlendi oda 4 yada 5 günlük bir kurs tu hak edilmiş 3. kademeler ve denklikle alınmış 4. yada 5. kademeler buraya kabul edildi buradaki ana unsur şu şeyi kabul ediliyor olması Avrupa hentbol federasyonu tarafından 3. Kademenin her türlü kursta kabul ediliyor olması yani siz 3. Kademe belgeye sahipseniz Avrupa da herhangi bir yerde açılan master coach kursuna alınabilirsiniz''(KE25).

Tema 3 Eğitim Programın Değerlendirilmesi

Tablo 15. Eğitim programın değerlendirilmesi

Tema	Kod	f
Eğitim Programın Değerlendirilmesi	Katılımcılara katkı sağladı	3
	Diğer kurslarla karşılaştırılırsa hiçbir dakikası göz ardı edilmemiş hem kalite hem kantite açısından en kapsamlı master coach kursuydu	2
	Şuana kadar yapılmış en iyi master coach'lar dan birisi, içerik olarak yeterli	
	Eskisi gibi devam edeneler var, Faydalanılanlar var, Belge olarak aynı, Uygulamaya yansıtma aynı değil	1

''... şunu söyleyebilirim 160 saatlik bir eğitim bu 160 saatlik eğitimi tamamını Avrupa hentbol federasyonu ve uluslararası hentbol federasyonunun bizler tarafından seçilmiş lektörleri tarafından yapıldı yani belki diğer kurslarla karşılaştırılırsa hiçbir dakikası göz ardı edilmemiş kalite açısından en kapsamlı master coach kursuydu diyebiliriz... üst düzey bir eğitim olduğunu şöylede anlıyoruz her şey sonrasında biliyorsun üç periyottan oluştu bu kurs her modül sonrasında anket yapıldı ne kadar faydalı olundu beklentiler karşılandı mı türde bir anket uygulandı ve bunlardan yüzde doksanın üzerinde olumlu geri bildirim verildi...''(KE25).

Tema 4 Yaşanılan Sıkıntı ve Sınırlılıklar

Tablo 16. Yaşanılan sıkıntı ve sınırlılıklar

Tema	Alt Tema	Kod	f
Yaşanılan Sıkıntı ve Sınırlılıklar	Katılımcı İlgisizliği	Antrenörlerin son derece suistimal edici düzeyde davranışları	2
	Uygulama Takımları ve Salon Tribünü	Uygulama takımları yetersiz sayıda Salon tribünü yüksek	2
	Federasyon Desteği	Federasyon amatör düzeyde kaldı	1
	Türkçe Çeviri	Avrupa'da hiçbir yerde çeviri olmuyor	1

“...İzmir kursu son üç günü aynı zamanda da ulusal antrenörlere gelişim semineri olarak organize ettik Avrupa da da bu böyle yani antrenörlük kursunun Ring Convention’ın belli bir üç gününü ulusal federasyonlar kendilerine seminer olarak da adlandırıyorlar biz de öyle yaptık dedik ki evet gelsin hocalar Avrupalı hocalardan da ders alsınlar hep Türk türkü dinliyorlar bazen eleştiriyorlar da haklı olarak hep aynı hoca hep aynı şeyler anlatılıyor gibisi ama oda şu sıkıntıyı yaşadık Türk antrenörler özellikle 1.-2.-3. Kademe master koç da yer almayan antrenörlerin son derece lakayt son derece suistimal edici düzeyde davranışları her zaman oluyordu ama Avrupalılarla olduğu zaman biz arada kalan insan olarak çok sıkıntı yaşadık... (KE24). “...en büyük problem uygulama derslerini biliyorsunuz pratik de çalışacak olan bizim çocuklarımız mesela Ankara’daki galiba murat hocanın çalıştırdığı bir gurup o guruba çok yüklendik biz çünkü onlar sabah akşam her oturumda çalıştılar belki bunu biraz daha organize etmek gerekiyor çünkü mesela erkek ağırlıklıydılar kadın sporcuları da seçmek gerekir...(KE26). “...master coach programıyla biraz şöyle şeyler yaşadık özellikle federasyonun organizasyon boyutunda çok zayıf olduğunu gördük açık ve net söyleyebilirim... organizasyon konusunda federasyon amatör düzeyde kaldı oysaki biz çok disipline ve çok programlı yapmaya çalıştık nitekim yaptık ama biz çok sıkıntı yaşadık yani hocaların daveti, organizasyonu, randevulaşması, getirilmesi, konaklaması, uygulama takımı-malzemesi ve ders çevirileri kültür farkı bizi zorladı biz yabancı dili çok iyi olan bir simutele bir tercüman kullanalım dedik ama... hentbol literatürüne uzak olmasından dolayı bazı aksaklıklar oluyor bu anlamda biz kendi içimizde hentbolun içinden gelen ve Almanca olsun İngilizce olsun arkadaşlarımızdan destek almaya çalıştık bu bir sıkıntı yarattı... Avrupa’da hiçbir yerde çeviri olmuyor sadece ve sadece şu olabiliyor Avrupa’da gelen hoca İngilizce anlatmıyor ise örnek veriyorum Fransız geliyor ben Fransızca anlatırım İngilizceye o kadar hakim değilim diyor o Fransızca anlatınca Fransızcadan İngilizceye çeviri yapılabiliyor yani yerel dile yapılmıyor bu çeviri öyle söyleyim biz hatta yaparken bazı hocalar ‘ne oluyor ya niye böyle bir şey yapıyorsunuz İngilizce anlatıyoruz işte herkes dinlesin’ dediğinde bizde kursiyerlerin İngilizce konusunda sıkıntılarının olduğunu dile getirdiğimizde eğitmen ben dersi bir saat anlatacağım diyor çeviri olduğunda iki saat anlatıyorum diyor yani benim mesaim Avrupalılar öyle bakıyor benim mesaimi ikiye katlıyor diyor yorgunluğumu ikiye katlıyor ama benim ücretim bir saat üzerinden diyor siz beni iki saat burada oyalıyorsunuz diyor öyle tartışmalar da oldu...(KE24).

Tema 5 Öneriler

Tablo 17. Öneriler

Tema	Alt Tema	Kod	f
Öneriler	Katılım Koşulları	Merkezi yabancı dil sınavından puan istenebilir Çeviri kesinlikle olmamalı	1
	Uygulama Takımları	Uygulama takımını oluşturan sporculara ücret verilmeli	1
	Tez Konuları	Katılımcılar tez konu seçiminde özgür bırakılmalı	2

“...kursiyerlerin mutlaka işte yökdil yds gibi merkezi sınavlardan belli derece de işte 30 40 50 60 neyse artık belli bir derecede puanının istenmesi gerekiyor çeviri kesinlikle olmaması gerekiyor bundan sonraki kurslar da mutlaka katılan insanlardan nasıl 3. Kadem 4. Kame

antrenör belgesi istiyorsak böyle bir yabancı dil puanı da istemek gerekir diye düşünüyorum...’’(KE24). ‘‘...uygulama takımlarının profesyonel takımlarla gerekirse ücret karşılığında yaptırılması lazım bunun içinde katılan insanlardan bizim aldığımız gibi cüzi miktarlar değil belki 3’lü 5’li binli rakamlar alınması lazım bunun finansmanını da kursiyerlere yüklemek lazım ama uygulama takımı mutlaka ve mutlaka profesyonel düzeyde üst düzeyde olması gerekiyor diye düşünüyorum...’’(KE24). ‘‘... açkçası ben tezlerle ilgili önerim olur biz şüana kadar tezlerle ilgili Avrupa’da yapılmayan bir örneği ortaya koyduk genelde yapılan tez konuları akademik başlıklar gibi uygulamada gerçekten çok fazla işe yaramayacak tezlerdi bildiri gibi sunuldu ama biz dedik ki bu işimize yaramaz biz aksiyon araştırması olarak gerçekleştirilelim yani yine bilimsel bir araştırma olsun ama araştırma tekniği aksiyon araştırması olsun yani bir beceri önce beceriyi tanımlayarak ondan sonra bu becerinin kademeli olarak nasıl öğretilceği egzersizlerle beslensin ve en basit konudan en gelişmiş konuya kadar bu programlansın biz ilk kursta master coach tezlerini böyle konulaştırdık... işte ikinci eğer açılırsa da bu sefer bence master coach tezleri ile ilgili şöyle bir sistematik getirilmeli artık alt yapı oluşturuldu egzersiz alt yapısı oluşturuldu bundan sonra programlama ve periyodidasyonla ilgili tezler yapılmalı...(KE25).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma sonucunda antrenörler; programın Avrupa’da çalışabilecek üst düzey ve kalifiye antrenör yetiştirme amacının olmasının yanı sıra Ring Convention anlaşmasına atıfta bulunarak 2020 yılı itibariyle Avrupa kupaları ve milli takımlarda görev alacak baş antrenörlerde master coach olma kriterinin zorunluluk olması sebebiyle ’de bu programın gerçekleştiği görüşünü bildirmişlerdir. Eğitimciler ise; Avrupa da bu sisteme dâhil olan ülkelerden bir eksikimizin olmadığını hem bu eğitimin Türkiye de de yapılabileceğini göstermek hem de ekonomik ve yabancı dil yetersizliği nedeniyle Avrupa’da verilen bu eğitimden Türk antrenörleri mahrum bırakmak istenmediği görüşünü bildirmişlerdir. Maclean ve Lorimer (2016) Antrenör eğitim programları antrenör gelişimi için en etkili yöntem midir? İsimli çalışma bulguları, antrenörlerin uygulamalarını geliştirmek için çok çeşitli kaynaklara eriştiklerini, ancak informal öğrenmenin tercih edildiğini ve antrenörlerin mesleklerinde ilerlemesini engelleyen antrenör eğitim programlarına ulaşım, maliyet ve erişim konusunda yaşanan çok sayıda engelden kaynaklandığı sonucuna ulaşmışlardır. Master coach eğitim konularının içeriği antrenörlerin ihtiyaçları dikkate alınarak eğitim kurulu tarafından Avrupa hentbol federasyonunun da onayı alınarak düzenlenmiştir. Minimum 160 saatlik program (%40’ı teorik, %60’ı uygulama) bir yıllık süreçte bitirilecek birer haftalık 55’er saatlik eğitimi içeren üç modül den oluşmaktadır. Yazışmalar ve bazı süreçlerin aksamasından dolayı program bir yıllık sürece yayılamamış birinci modül 05-11 Haziran Ankara, ikinci modül 27 Ağustos- 02 Eylül İzmir ve üçüncü modül 18-24 Aralık ayında Ankara da gerçekleştirilmiştir. Program alana hâkim, konusunda uzman ve akademik kimlikleri olan yerli ve yabancı üst düzey eğitimciler eşliğinde gerçekleştirilmiştir. Program da on iki eğitimci görev almıştır. Üçüncü modülün sonunda antrenörler yazılı veya uygulama sınav ile değil yazıp savundukları tezler ile değerlendirmeye alınmışlardır. Eğitim programına kırk dört antrenör katılmış ve kırk dört antrenör de programı başarılı şekilde tamamlamıştır. Teori ve uygulamanın iç içe geçtiği interaktif bir öğretim yönteminin uygulandığı ve genç milli takım sporcularından oluşan uygulama takımları ile uygulama dersleri gerçekleştirilmiştir. Eğitimlerde kullanılan antrenman malzemeleri katılımcılar tarafından yeterli bulunmuş ve daha önce görmedikleri malzemelerde kullanılarak ilgileri çekilmiştir. Eğitimciler malzemeleri basit ve farklı şekillerde kullanarak egzersizleri çeşitlendirmiş çalışmaların anlaşılmasını kolaylaştırmıştır. Program süresince kayıt altına alınan bütün dersler katılımcılara flash bellek olarak ulaştırılmıştır. Ayrıca master coach kursları sonrasında yapılan tezlerden altı cilt kitap çıkartılarak antrenörlere dağıtılmıştır. Bulgular antrenörlerin Türkiye

Hentbol Federasyonu tarafından uygulanan Master Coach eğitim programını süre, içerik ve uygulama bakımından yeterli bulduklarını göstermektedir. Ancak Gün (2014) Türkiye Futbol Federasyonu'nun antrenörlük kurslarına katılan antrenör adaylarının antrenörlük kurslarındaki idari personel, tesisler, eğiticiler ve kullanılan malzemeler ile ilgili görüşlerini araştırmıştır. Araştırmada, antrenör adayların TFF'nin tesislerinden, kullanılan malzemelerden, idari personelden ve özellikle eğiticilerden farklı oranlarda memnun oldukları sonucunu bulmuştur. Demirelli (2009) Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Eğitim Dairesi Başkanlığı antrenör yetiştirme kurslarına katılan toplam 335 antrenör aday ve bu kurslarda görevli öğretim elemanlarının kurslara ilişkin genel algılarını araştırmıştır. Araştırmada, Antrenör Eğitim Yönetmeliği gereğince birinci kademe yardımcı antrenör yetiştirme kurs programında yer alan ders sayısı, günlük ders süresi ve toplam eğitim süresinin yeterli olmadığı ve bu durumun ideal eğitim ortamı konusunda sıkıntılara sebep olduğu sonucuna varmıştır (Akt. Yıldız, 2016). Sunay (2020) tarafından Türkiye'de spor eğitimi dairesi başkanlığı tarafından uygulanmakta olan antrenör eğitim programlarının etkinliğini saptamak amacıyla yapmış olduğu araştırma da antrenörlerin spor eğitimi dairesi başkanlığı tarafından uygulanan antrenör eğitim programlarının amaçlarını farklı biçimde algıladıklarını ve programdan beklentilerinin farklı olduğunu ve programların fiziksel olanaklar ile süre açısından yetersiz kaldığını saptamıştır.

Master coach eğitime katılan antrenörlerin programın antrenörlere etkilerine yönelik algıları ile ilgili olarak antrenörler programda edindikleri bilgi ve becerileri kendi takımlarına uyguladıklarını ve olumlu geri dönüşler aldıklarını bildirmişlerdir. Aldıkları eğitimle birlikte motivasyonlarında artış olduğunu belirten antrenörler birçok konuda bakış açılarının değiştiğini ve ileriye yönelik hedefler koyduklarını yurt dışında antrenörlük yapmak istedikleri ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Araya, Bennie ve O'Connor, (2015) Avustralya'da lisansüstü bir kursa katılan 17 performans koçuyla yaptığı görüşme sonuçlarında; antrenörlerin kurslarda zengin öğrenme ortamlarında bilgilerini geliştirdikleri sonucuna varmışlardır. Örgün eğitim yoluyla mesleki bilgi edinmeye odaklanan önceki çalışmalar farklı sonuçlar göstermiştir. Bir sertifikasyon programının genellikle antrenörün zaten sahip olduğu bilgisini pekiştirdiği (Gilbert ve Trudel, 1999) veya antrenörlerin sadece antrenörlük yeteneklerini desteklediğini belirtmiştir (Malete ve Feltz, 2000).

Master coach eğitime katılan antrenörlerin değiştirilmesi önerilen konulara yönelik algıları ile ilgili olarak saha içi uygulamalarda aktif olarak görev almak istediklerini fakat katılımın fazla olması sebebiyle uygulama derslerine aktif olarak katılmadıklarını belirten antrenörler çalışmalarını tribünden takip ettikleri bilgisini vermişlerdir. Öğrenen merkezli bir düzende kişiler öğrenme sürecine aktif katılarak kendi bilgi yapılarını anlamlandırmaları sağlanabilir. Kişilerin kendi bilgilerini yaratabilmeleri için de geleneksel sınıf ortamındaki bilginin alıcısı olduğu rolünden kaçınması, eğitmenle ve diğer arkadaşları ile etkili bir iletişim içinde çalışması ve kendi öğrenmesinde sorumluluk alması gerekmektedir (Koç, 2010). Böylece kişilerin aktif bir şekilde katıldıkları öğrenim faaliyetinde bilgileri daha kalıcı olacaktır. Katılım koşulları kriterine katılım sayısı ile ilgili bir kota konulabilir. Böylelikle programa katılan antrenörler saha içi uygulamalarında aktif görev alabilirler.

5. kademe antrenörler tezlerle ilgili olarak Avrupa'da yapılan tezler de katılımcıların konu seçiminde özgür bırakıldığı ve üst düzey konuların tartışıldığı tezler olduğunu fakat Türkiye'de yapılan tezlerin daha basite indirgenmiş olması ve hepsinin kabul edilmesi bakımından eleştirmişlerdir. Ziyagil, (2020) 30978 sayılı antrenör eğitimi yönetmeliği kapsamında antrenörlük meslek etkinliğinin değerlendirilmesi isimli çalışmada uluslararası düzeyde başarı ile sportif etkinliklere katılımında ülkemizin sporda ileri gitmiş ülkeler içerisinde yer bulabilmesi için federasyonların ve spor bilimcilerin birlikte hazırladığı antrenör eğitim

programının geliştirilmesine, antrenör derecelendirilmesine ve ÖYSM gibi bağımsız kurumların objektif değerlendirmesine ihtiyacı olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların eğitimin Türkiye’de ya da yurt dışında yapılmasının avantaj ve dezavantajlarına yönelik algıları ile ilgili olarak programın Türkiye’de yapılması ve eğitim dilinin Türkçe olması katılım sayısını arttırmış daha çok antrenörün bu eğitimden yararlanmasını sağlaması açısından avantaj olarak görülmüştür. Yurt dışındaki programların farklı ülkelerden gelen birçok antrenörle gerçekleştiğini ve bu çeşitliğin bilgi alışverişi ve ikili ilişkileri geliştirme için bir avantaj olduğunu dile getiren katılımcılar Türkiye’de gerçekleştirilen programda bu çeşitliliğin sağlanamadığını bildirmişlerdir. Cushion ve Jones (2006) ve Potrac ve Jones (2009) antrenörlerin sosyal ortamda faaliyet gösteren sosyal varlıklar olduğu için sosyal etkileşimlerin koçluk sürecinin merkezinde olduğunu vurgulamışlardır. Yalnızca Türk antrenörlere yönelik değil yurt dışından antrenör katılımlarının da olacağı organizasyon yapılabilir. Böylelikle antrenörler arasındaki etkileşim arttırılabilir ve antrenör çeşitliliği sağlanabilir.

Sonuç olarak, Antrenörler Türkiye Hentbol Federasyonu tarafından uygulanan master coach eğitim programını süre, içerik ve uygulama bakımından yeterli görürken eğitimci uygulama takımlarının sayısının yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Ayrıca antrenörler programın antrenörlük bilgi ve becerilerine olumlu yansımaları olduğunu, katılım beklentilerinin karşılandığını, üst düzey eğitimci eşliğinde alınan eğitimden ve süreç sonucunda oluşturulan kaynak kitaptan çok hoşnut olduklarını belirtmişlerdir. Program sonu değerlendirme ile ilgili olarak; 4.ve 5. kademe antrenörler hazırlanan tezlerin seviyelerini, programa katılan antrenörler ise bütün tezlerin kabul edilmesini eleştirmiştir. Antrenörler katılım koşulları ile ilgili olarak üst liglerde görev almamış ve milli takımlarda çalışmamış antrenörlerin bu katılımının sürece bağlanması gerektiği ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Programın Türkiye’de yapılması antrenörlerin programa erişimini kolaylaştırmış eğitim dili, ekonomi ve katılım sayısı açısından bir avantaj olarak görülmüş katılım çeşitliliğinin sağlanamaması ise dezavantaj olarak belirtilmiştir. Son olarak antrenörler programın kişisel çabalarla ve emekle yürütüldüğünü, devam edebilmesi için kişilere bağlı kalınmadan daha kurumsal bir yapı içerisinde programın devam etmesini istediklerini belirtmişlerdir.

ÖNERİLER

- Master koç antrenör görüşlerinin nitel araştırma ile ele alındığı bu araştırma farklı düzeyde yapılan antrenör eğitim seminerleri ve kurslarda da gerçekleştirilebilir.
- Kursa katılım koşulları kriterine katılım sayısı ile ilgili bir kota konulabilir. Böylelikle programa katılan antrenörler saha içi uygulamalarında aktif görev alabilirler
- Kurslarda uygulama takımları sayı ve cins olarak profesyonel sporculardan oluşturularak uygulama derslerinin kalitesi daha da arttırılabilir.
- Düzenlenen kurslar Türk ve yabancı antrenör adaylarının birlikte katılacağı şekilde organizasyon yapılabilir. Böylelikle yurt içinde gerçekleşen programlardaki antrenör çeşitliliği sağlanabilir.
- Antrenörler yurt dışı seminer ve kurslarına katılabilmek, yabancı sporcular ve meslektaşları ile daha etkili iletişim kurmak adına yabancı dil konusunda becerilerini geliştirmeyi amaçlayabilirler.

KAYNAKLAR

- Araya, J., Bennie, A., O'Connor, D. (2015). Understanding performance coach development: Perceptions about a postgraduate coach education program. *International Sport Coaching Journal*, 2(1), 3-14.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Baxter, P., Jack, S. (2008). Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers. *The qualitative report*, 13(4), 544-559
- Côté, J. (2006). The development of coaching knowledge. *International journal of sports science and coaching*, 1(3), 217-222.
- Cushion C., Jones R. (2006) Power, discourse, and symbolic violence in professional youth soccer: The case of Albion Football Club. *Sociology of Sport Journal* 23(2), 142-161.
- Cushion, C. J., Armour, K. M., Jones, R. L. (2003). Coach education and continuing professional development: Experience and learning to coach. *Quest*, 55(3), 215-230.
- Duffy, P. (2008). Implementation of the Bologna process and model curriculum development in coaching. *Higher Education in Sport in Europe. From labour market demand to training supply*, 80-108.
- Gilbert, W., Trudel, P. (1999). An evaluation strategy for coach education programs. *Journal of Sport Behavior*, 22(2), 234-250.
- Gün, A. (2014). *Türkiye’de TFF’nin antrenörlük kurslarında eğitim alan antrenör adaylarının antrenörlük kurslarındaki tesisler, kullanılan malzemeler, idari personel ve eğitimciler hakkındaki görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Irwin, G., Hanton, S., Kerwin, D. (2004). Reflective practice and the origins of elite coaching knowledge. *Reflective practice*, 5(3), 425-442.
- Koç, G. (2010). Yapılandırmacı sınıflarda öğretmen-öğrenen rolleri ve etkileşim sistemi. *Eğitim ve Bilim*, 32(142).
- Martens, R. (2012). *Successful coaching*. Human Kinetics.
- Maclean, J., Lorimer, R. (2016). Are coach education programmes the most effective method for coach development? *International Journal of Coaching Science*, 10(2), 71-88
- Malet, L., Feltz, D.L. (2000). The effect of a coaching education program on coaching efficacy. *The Sports Psychologist*, 14(4), 410-417
- Miles, M. B., Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book*. 2th Ed., California, USA: Sage
- Milistetd, M., Ciampolini, V., Salles, W. D. N., Ramos, V., Galatti, L. R., Nascimento, J. V. D. (2016). Coaches’ development in Brazil: Structure of sports organizational programmes. *Sports Coaching Review*, 5(2), 138-152.
- Petry, K., Froberg, K., Madella, A. (2006). *Thematic network project AEHESIS*. Report Of The Third Year. Cologne: IESF
- Potrac P., Jones R. (2009) Power, conflict and cooperation: Towards a micropolitics of coaching. *Quest*, 61(2), 223-236.
- Rui, R., Hugo, S., William, F., Isabel, M., Juan, F. (2014). Coach education in volleyball: a study in five countries. *Journal of Physical Education and Sport*, 14(4),475.
- Sunay, H. (2020). Effectiveness of coach training programs in Turkey (according to 1994 and 2002 different regulations). *Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 44-74.

Türkiye Hentbol Federasyonu. <http://www.thf.org.tr>

Wright, T., Trudel, P., Culver, D. (2007). Learning how to coach: the different learning situations reported by youth ice hockey coaches. *Physical education and sport pedagogy*, 12(2), 127-144.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, T.T. (2016). *Harmanlanmış öğrenmenin antrenör eğitimindeki akademik başarıya ve motivasyona etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmış doktora tezi). Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara

Yin, R. K. (2018). *Case study research: design and methods* (6. Baskı). Los Angeles : Sage

Ziyagil, M. (2020). Antrenörlük Mesleki Etkililiğinin 30978 Sayılı Antrenör Eğitimi Yönetmeliği Kapsamında Değerlendirilmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(1), 123-136.